

**ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ
«МӘҢГІЛІК ЕЛ»
ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ
ТОҒЫСУЫ**

Алматы 2017

ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ
«МӨҢГІЛІК ЕЛ» ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ
ТОҒЫСУЫ

Ұжымдық монография

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

ӘОЖ 821.512.122.0

КБЖ 83.3 (5 Қаз)

Қ 14

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
Ғылыми кеңесі (№ 3 хаттама, 07.12.17) және
Редакциялық-баспа кеңесінің
(№ 4 хаттама, 27.11.2017) шешімімен ұсынылған*

*4541 ГФ/4 «Қазақ әдебиетіндегі ұлттық идея және «Мәңгілік Ел» идеясы
көрініс табуының көркемдік мәні мен жаңашыл сипаты» ғылыми жоба
бойынша дайындалған монография*

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор **З. Сейітжанов**
филология ғылымдарының докторы, профессор **Т. Тебегенов**
филология ғылымдарының кандидаты, доцент **Л. Мұсалы**

Жалпы редакциясын басқарған

филология ғылымдарының докторы, профессор Ө.Әбдиманұлы

Қ 14 Қазіргі қазақ әдебиетіндегі «Мәңгілік Ел» және ұлттық идея тоғысуы: ұжымдық монография / Ө. Әбдиманұлы, Ж. Дәдебаев, А.Б. Абдулина, Е.М. Солтанаева, Ш.А. Шортанбаев, Н. Досанова, С. Мухаметжанова. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 206 б.

ISBN 978-601-04-2990-1

Зерттеу еңбекте қазіргі қазақ әдебиеті өкілдерінің шығармашылығындағы ұлттық сипат ұстанымдары «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы тұрғысынан арнайы қарастырылды.

Қазақ елінің кенестік кеністікте өмір сүрген кезеңдеріндегі, тәуелсіздік тұсындағы «Мәңгілік Елдікке» ұмтылған Бауыржан Момышұлы, Қалдыр Мырзалиев, Қабдеш Жұмаділов, Фариза Онғарсынова, Нұрлан Оразалин, Несіпбек Айтұлы, Маралтай Райымбекұлы, Ерлан Жүніс т.б. шығармашылық тұлғаларымыздың прозалық туындыларында, өлең-поэмаларында елдік мүдде мен ұлттық мұрат басты орынға қойылғаны айқындалып, жүйеленді.

Ұжымдық монографияда қазақ әдебиетіндегі ұлттық идеяның көрініс табуы кенестік кезеңде де, тәуелсіздік алған тұста да кең арнаға айналғаны айқындалып, ұлт тағдырына алаңдаған шығармашылық иелерінің туындылары нақты зерттеу нысанына айналған.

Монографиялық зерттеу филология факультеттерінің оқытушылары мен докторанттарына, магистранттары мен студенттеріне, жалпы әдебиет сүйер қауымға арналған.

© Авторлық ұжым, 2017

ISBN 978-601-04-2990-1

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2017

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	3
1. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ «МӘҢГІЛІК ЕЛ» ҰСТАНЫМДАРЫ.....	9
2. ҚАЗАҚ АҚЫН ҚЫЗДАРЫНЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ – ҰЛТ ӨМІРІНІҢ АЙНАСЫ.....	45
3. ЖАЗУШЫ ЕҢБЕГІ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	62
4. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ПОЭЗИЯСЫНДАҒЫ «МӘҢГІЛІК ЕЛ» ТАҚЫРЫБЫ.....	86
5. ПОЭМАЛАРДАҒЫ ДӘСТҮР МЕН ЖАҒАШЫЛДЫҚ СИПАТ	136
6. ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚ ЛИРИКАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ДӘСТҮР.....	158
7. СИСТЕМА МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИХ УНИВЕРСАЛИЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕИ «МӘҢГІЛІК ЕЛ» В КАЗАХСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ XX-XXI ВВ.	168
ҚОРЫТЫНДЫ	202

Ғылыми басылым

**Қазіргі қазақ әдебиетіндегі
«Мәңгілік Ел» және ұлттық идея тоғысуы**

Ұжымдық монография

*Өмірхан Әбдиманұлы, Жанғара Дәдебаев,
Алмагуль Абдулина, Еркінгүл Солтанаева,
Шоқан Шортанбаев, Назира Досанова,
Сымбат Мухаметжанова*

Шығарушы редакторы *А. Шуриева*
Компьютерде беттеген *Г. Шаққозова*
Мұқаба дизайны *А. Қалиева*

ИБ № 11554

Басуға 12.12.2017 жылы қол қойылды. Формат 60x84 1/16.

Көлемі 12,9 б. т. Тапсырыс № 6836. Таралымы 500 дана.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» баспа үйі.

Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.